

KUTSESTANDARD

Kunstnik-dekoraator, tase 7

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Kutsestandardi kasutusala

- 1) tööturu nõudmistele vastavate õppekavade ja koolitusprogrammide koostamine;
- 2) inimeste kompetentsuse hindamine, sh enesehindamine ja vastavushindamine kutse andmisel;
- 3) ametite kirjeldamine ja tutvustamine;
- 4) karjääri planeerimine ja aluse loomine elukestvaks õppeks;
- 5) koolitusvajaduste selgitamine ning koolituse planeerimine;
- 6) ametijuhendite koostamine ja töötajate värbamine;
- 7) kutsete ja kvalifikatsioonide võrdlemine.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Kunstnik-dekoraator, tase 7	7

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
Butafooria	Kunstnik-butafoor, tase 7
Dekoratsioonimaalimine	Kunstnik-dekoratsioonimaali, tase 7

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Kunstnik-dekoraatori töö eesmärgiks on tellija (erinevad etendusasutused, tele- ja filmiettevõtted, muuseumid, kaubandusettevõtted, mitmesugused eratellijad jt) soovile vastavate, erinevate kujunduselementide valmistamine, mis nõuab tööde teostamist võimaldavaid kunstilisi teadmisi ning oskusi ning eriliigiliste, spetsiifiliste tehnoloogiate ning väljendusvahendite tundmist ja valdamist koos oskusega loovalt uusi lahendusi leiutada. Kujunduselemendi keerukusest lähtuvalt kaasab dekoraator-butafoor dekoratsioonide valmistamisse vastava eriala spetsialiste (nt puidu- ning metallitöö spetsialiste, õmblejaid jt). Kunstnik-dekoraatori vastutus võib hõlmata nii kogu objekti valmistamise protsessi kui mingit selle osa. Kunstnik-dekoraatori töö eeldab oskust töötada nii kollektiivis kui ka iseseisvalt kõigis tööülesannete lõikudes, ka planeerimis-, organiseerimis- ja juhendamisoskust nõudvates rollides. Samuti eeldab töö teostamine ja selle organiseerimine kiiret ja optimaalset tehnoloogilist lahendust. Kunstnik-dekoraator tegeleb teatri-, filmi- ja telerealanduste kujunduse teostamisega. Samuti tegelevad nad muuseumite, kaubandusettevõtete jt tellijate tellimusele vastavalt dekoratsioonide valmistamisega.
A.2 Tööosad
A.1. Töö ettevalmistamine: 1.1 maketi, kavandite ja tööjooniste lugemine; 1.2 materjali valimine (kogus, sobivus, maksumus jms); 1.3 tööde järjekorra ja tööaja planeerimine. A.2. Kujunduselementide valmistamine 2.1 kujunduselemendi valmistamine ja viimistlemine; 2.2 kujunduselemendi kohandamine ja täiustamine.

Spetsialiseerumisega seotud tööosad

Kunstnik-butafoor

A.5 Töö ettevalmistamine

5.1 maketi, kavandite ja tööjooniste lugemine;

5.2 materjali valimine (kogus, sobivus, maksumus jms);

5.3 tööde järjekorra ja tööaja planeerimine.

A.6 Kujunduselemendi valmistamine ja viimistlemine:

6.1 kujunduselemendi ja selle osade proportsioonide määratlemine, vajaliku materjali mõõtmine, vajadusel joonise kandmine vajalikku mõõtkavasse;

6.2 mahuliste vormide valmistamine.

A.7 Kujunduselemendi kohandamine ja täiustamine:

7.1 kujunduselemendi kohandamine;

7.2 kujunduselemendi täiustamine.

Kunstnik-dekoratsioonimaalija

A.8 Töö ettevalmistamine:

8.1 maketi, kavandite ja tööjooniste lugemine;

8.2 materjali valimine (kogus, sobivus, maksumus jms);

8.3 tööde järjekorra ja tööaja planeerimine.

A.9 Kujunduselemendi valmistamine ja viimistlemine

9.1 kujunduselemendi ja selle osade proportsioonide määratlemine, vajaliku materjali mõõtmine, vajadusel joonise kandmine vajalikku mõõtkavasse;

9.2 pindade, raamide katmine erinevate materjalidega, pehmete dekoratsioonipindade ettevalmistamine;

9.3 värvimine, faktuurid, maalingud.

A.10 Kujunduselemendi kohandamine ja täiustamine

10.1 kujunduselemendi kohandamine;

10.2 kujunduselemendi täiustamine.

Valitavad tööosad

A.3 Erilahendustega kujunduselementide valmistamine (eriefektid, tehnikat sisaldavad elemendid jms):

3.1 töö ettevalmistamine;

3.2 töö teostamine.

A.4 Töö erinevate programmeeritavate automaatsete või poolautomaatsete seadmetega (3D printer, vaakumpress vms):

4.1 töö ettevalmistamine;

4.2 töö teostamine.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Vastavalt kokkuleppele tööandajaga võib töö aeg olla paindlik või fikseeritud. Töö on vahelduvate tööülesannetega ja valdavalt siseruumis. Vastavalt tööülesande iseloomule võib esineda sundasendis töötamist. Võimalik kokkupuude tervistkahjustavate (sh allergiat tekitavate) faktoritega, mis võivad olla riskiteguriks töötaja tervisele, nt kemikaalid, toksilised ained, tolm, müra, vibratsioon.

A.4 Töövahendid

Kunstitarbed (pliatsid, pintsliid, värvid, jm), mõõteriistad (joonlaud, mõõtkava joonlaud jm), lõikeriistad (käärid, saed, noad jm), ehitus- (liimid, kipsid, vahud jm) ja muud materjalid (kangad, paberid, kiled jms), projektor, mehaanilised ja elektrilised seadmed ning kujundus- ja projekteerimistarkvara jms.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

1) analüüsivõime;

2) järjekindlus, enesedistsipliin;

3) loovus, loomingulisus;

4) orienteeritus tulemusele;

5) paindlikkus;

6) pingetaluvus;

7) saavutusvajadus;

8) täpsus;

- 9) valmisolek meeskonnatöös;
10) vastutustunne;
11) õppimisvõime.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Kunstnik-dekoraator, tase 7 on üldjuhul rakendusliku erialase kõrgharidusega või bakalaureuse kraadiga isik, kellel on erialast töökogemust kaks aastat.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Kunstnik-dekoraator, kunstnik-teostaja, kunstnik-butafoor, dekoraator, butafoor.
Töörühm soovib kasutada järgmisi ametinimetusi: kunstnik-dekoraator ja kunstnik-butafoor.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Kunstnik-dekoraator 7. taseme kutsestandardis on kirjeldatud kutset läbivat kompetentsi ja kaks kohustuslikku kompetentsi, kaks valitavat kompetentsi ning spetsialiseerumisega seotud kompetentsid.

Kunstnik-dekoraator 7. taseme kutsetunnistuse taotlemisel peavad olema tõendatud kõik kohustuslikud kompetentsid B.2.1 ja B.2.2 ning läbiv kompetents B.2.11. Lisaks on võimalik tõendada ühte või mõlemat kompetentsi valitavate kompetentside (B.2.9 – B.2.10) hulgast.

Spetsialiseerumisel butafoori kutsele peab kutse taotleja tõendama lisaks kompetentsid B.2.3 – B.2.5.
Spetsialiseerumisel dekoratsioonimaalija kutsele peab kutse taotleja tõendama lisaks kompetentsid B.2.6 – B.2.8.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Töö ettevalmistamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) Loeb tööjooniselt kujunduselementide mastaabi, materjali, viimistluse, funktsiooni ja kunstilise eesmärgi, vajadusel kohandab jooniseid, lähtudes kujunduse vajadusest. 2) Tuletab ilma mõõtudeta kavandi põhjal kujunduselementide mastaabi, materjali, viimistluse, funktsiooni ja kunstilise eesmärgi, vajadusel kohandab jooniseid, lähtudes kujunduse vajadusest. Vajadusel teeb iseseisvalt tööjoonise lähtudes tellija kirjeldatud ülesandest. 3) Näeb ette võimalikke tekkivaid vigu, teeb ettepanekuid vigade vältimiseks ja parandamiseks ning kujunduselemendi täiustamiseks. 4) Valib sobivate omadustega materjali ja selle koguse vastavalt eelarvele, tööjoonisel kirjeldatud kujunduselemendi välimusele ja kujunduselemendi funktsioonile. Vajadusel koostab eelarve. Analüüsib tööprotsessi ja prognoosib võimalikku materjali lisakulu, arvestab keeruliste lahenduste puhul katsetega. Kasutab materjali valimisel loovalt materjalide erisusi. 5) Planeerib tööde järjekorra nii, et saab valmistada mitut kujunduselementi samaaegselt, arvestades tööks kuluvat aega, elemendi kunstilist ja praktilist eemärki, materjalide omadusi (kuivamine, mürgisus jne), varub kaitse- ja töövahendid, valmistab ette tööpinna vastavalt materjalidele ja ohutusnõuetele, lähtudes tellimuse tähtsusest ja eesmärgist. Hindamismeetod(id): Portfoolio ja intervjuu	
B.2.2 Kujunduselementide valmistamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad Kujunduselemendi valmistamine ja viimistlemine:	

1) Määrab tööjoonise põhjal kujunduselemendi mõõdud, vajadusel suurendab või vähendab erinevaid tehnikaid ja tehnoloogiaid kasutades joonist või selle osasid. Mõõdab materjali vastavalt joonisele ja koostatud tööplaanile, kannab vajalikud andmed materjalile. Analüüsib ebatäpset või vastuolulist joonist ning teeb ülesandest lähtuvalt ise tööjoonise. Juhendab vajadusel teisi dekoraatoreid. Analüüsib tööprotsessi ja korrigeerib vastavalt sellele oma tegevusi. Töögrupi juhina analüüsib ka töörühma/teiste dekoraatorite tööd, teeb järeldusi ja korraldab vajadusel töö ümber. 2) Kasutab erinevaid olemasolevaid tehnoloogiaid ja oskusi loovalt, loob uusi töövõtteid ja tehnilisi lahendusi, täiendab pidevalt töövõtteid töö käigus. Valib töö lõppeesmärgiks sobivad töövahendid ning kasutab neid vastavalt ohutusnõuetele. Juhendab vajadusel teisi dekoraatoreid. Analüüsib oma tööd ning tööprotsessi tervikuna, korrigeerib efektiivsuse huvides oma tegevusi arvestades kogu tööprotsessi (sh teiste töötajate töö ning teiste tööetappide) kulgu. 3) Kasutab, kohandab ja loob erinevaid uusi tehnikaid ja töövahendeid kujunduselemendi valmistamiseks. Analüüsib tööprotsessi ja täiendab vajadusel töövõtteid tööprotsessi käigus, töötab välja uusi ja innovatiivseid lahendusi. Imiteerib erinevaid materjale ja pinnatöötlust kasutades nii faktuuri ja maalingut arvestades elemendi kasutamist kujunduses. Vajadusel kujundab iseseisvalt vajaliku faktuuri või pinna arvestades tellija poolt püstitatud ülesandeid ja kujunduselemendi eesmärki nii üksiku elemendi kui selle kasutamise- ja/või eksponeerimisolukorraga seotud stiili- ja koloriidiküsimusi ning kujunduselemendi kasutust (distsants, vastupidavus, transport, valgustus jms). Jälgendab kavandil kujundatud motive arvestades nii üksiku elemendi kui selle kasutamise- ja/või eksponeerimisolukorraga seotud stiili- ja koloriidiküsimusi ning kujunduselemendi kasutust (distsants, vastupidavus, transport, valgustus jms). Vajadusel kujundab ise eesmärgist lähtuvalt maalingu. Analüüsib oma tööd ning tööprotsessi tervikuna, korrigeerib efektiivsuse huvides oma tegevusi arvestades kogu tööprotsessi (sh teiste töötajate töö ning teiste tööetappide) kulgu. 4) Kasutab, kohandab ja loob erinevaid uusi tehnikaid ja töövahendeid kujunduselemendi valmistamiseks. Täiendab vajadusel töövõtteid tööprotsessi käigus, töötab välja uusi ja innovatiivseid lahendusi. Võtab jälgendit, töötab positiiv- ja negatiivvormiga, modelleerib erinevaid mahulisi vorme, imiteerib erinevaid materjale ja pinnatöötlust kasutades nii faktuuri ja maalingut arvestades elemendi kasutamist (eksponeerimis- või kasutussituatsioon, selle valgustus, üldine stilistika, distants vaatajaga; transport, vastupidavus jms). Vajadusel kujundab iseseisvalt vajaliku faktuuri või pinnaviimistluse arvestades tellija poolt püstitatud ülesandeid ja kujunduselemendi eesmärki. Analüüsib oma tööd ning tööprotsessi tervikuna, korrigeerides efektiivsuse huvides oma tegevusi arvestades (sh teiste töötajate töö ning teiste tööetappide) kogu tööprotsessi kulgu. Kujunduselemendi kohandamine ja täiustamine: 5) Kohandab ja parandab kujunduselementi vastavalt tellija poolt antud juhtnööridele. Hindab iseseisvalt kujunduselemendi kasutuse ja eesmärkide põhjal vajadust kujunduselementi tehniliselt kohandada, täiustada või parandada; plaanib ning teostab vastavaid muudatusi. 6) Täiustab kujunduselementi vastavalt tellija poolt antud juhtnööridele. Hindab iseseisvalt kujunduselemendi kasutuse ja eesmärkide põhjal vajadust kujunduselementi tehniliselt kohandada, täiustada või parandada; plaanib ning teostab vastavaid muudatusi arvestades väljanägemist, transporti, ladustamist jms Hindamismeetod(id): Portfoolio ja intervjuu

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENTSID

Spetsialiseerumisel butafoori kutsele peab kutse taotleja tõendama lisaks kompetentsid B.2.3 – B.2.5.

Spetsialiseerumisel dekoratsioonimaalija kutsele peab kutse taotleja tõendama lisaks kompetentsid B.2.6 – B.2.8.

Butafooria	
B.2.1 Töö ettevalmistamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) Loeb tööjooniselt kujunduselementide mastaabi, materjali, viimistluse, funktsiooni ja kunstilise eesmärgi, vajadusel kohandab jooniseid, lähtudes kujunduse vajadusest. 2) Tuletab ilma mõõtudeta kavandi põhjal kujunduselementide mastaabi, materjali, viimistluse, funktsiooni ja kunstilise eesmärgi, vajadusel kohandab jooniseid, lähtudes kujunduse vajadusest. Vajadusel teeb iseseisvalt tööjoonise lähtudes tellija kirjeldatud ülesandest.	

- 3) Näeb ette võimalikke tekkivaid vigu, teeb ettepanekuid vigade vältimiseks ja parandamiseks ning kujunduselemendi täiustamiseks.
- 4) Valib sobivate omadustega materjali ja selle koguse vastavalt eelarvele, tööjoonisel kirjeldatud kujunduselemendi välimusele ja kujunduselemendi funktsioonile. Vajadusel koostab eelarve. Analüüsib tööprotsessi ja prognoosib võimalikku materjali lisakulu, arvestab keeruliste lahenduste puhul katsetega. Kasutab materjali valimisel loovalt materjalide erisusi.
- 5) Planeerib tööde järjekorra nii, et saab valmistada mitut kujunduselementi samaaegselt, arvestades tööks kuluvat aega, elemendi kunstilist ja praktilist eemärki, materjalide omadusi (kuivamine, mürgisus jne), varub kaitse- ja töövahendid, valmistab ette tööpinna vastavalt materjalidele ja ohutusnõuetele, lähtudes tellimuse tähtajast ja eesmärgist.

Hindamismeetod(id):
Portfoolio ja intervjuu

B.2.3 Kujunduselemendi valmistamine ja viimistlemine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) Määrab tööjoonise põhjal kujunduselemendi mõõdud, vajadusel suurendab või vähendab erinevaid tehnikaid ja tehnoloogiaid kasutades joonist või selle osasid. Mõõdab materjali vastavalt joonisele ja koostatud tööplaanile, kannab vajalikud andmed materjalile. Saab hakkama ka joonisteta või ebatäpsete ja vastuoluliste jooniste tingimustes. Analüüsib nii isiklikku tööd kui tööprotsessi tervikuna ja korrigeerib vastavalt oma tegevust. Vajadusel juhendab teisi butafoore.
- 2) Kasutab, kohandab ja loob erinevaid uusi tehnikaid ja töövahendeid kujunduselemendi valmistamiseks. Täiendab vajadusel töövõtteid tööprotsessi käigus, töötab välja uusi ja innovatiivseid lahendusi. Võtab jälgendit, töötab positiiv- ja negatiivvormiga, modelleerib erinevaid mahulisi vorme, imiteerib erinevaid materjale ja pinnatöötlusi kasutades nii faktuuri ja maalingut arvestades elemendi kasutamist (eksponeerimis- või kasutussituatsioon, selle valgustus, üldine stilistika, distants vaatajaga; transport, vastupidavus jms). Vajadusel kujundab iseseisvalt vajaliku faktuuri või pinnaviimistlust arvestades tellija poolt püstitatud ülesandeid ja kujunduselemendi eesmärki. Analüüsib oma tööd ning tööprotsessi tervikuna, korrigeerib efektiivsuse huvides oma tegevusi arvestades (sh teiste töötajate ning teiste töötetappide) kogu tööprotsessi kulgu.

Hindamismeetod(id):
Portfoolio ja intervjuu

B.2.4 Kujunduselemendi kohandamine ja täiustamine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) Kohandab ja parandab kujunduselementi vastavalt tellija poolt antud juhtnõrdele. Hindab iseseisvalt kujunduselemendi kasutuse ja eesmärkide põhjal vajadust kujunduselementi tehniliselt kohandada või parandada; plaanib ning teostab vastavaid muudatusi.
- 2) Täiustab kujunduselementi vastavalt tellija poolt antud juhtnõrdele. Hindab iseseisvalt kujunduselemendi kasutuse ja eesmärkide põhjal vajadust kujunduselementi tehniliselt täiustada; plaanib ning teostab vastavaid muudatusi. Rakendab erialaseid teadmisi ja kogemusi üldisemate täiustamisettepanekute tegemiseks (esteetika, transport, ladustamine jms).

Hindamismeetod(id):
Portfoolio ja intervjuu

Dekoratsioonimaalimine

B.2.1 Töö ettevalmistamine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) Loeb tööjooniselt kujunduselementide mastaabi, materjali, viimistluse, funktsiooni ja kunstilise eesmärgi, vajadusel kohandab jooniseid, lähtudes kujunduse vajadusest.
- 2) Tuleb ilma mõõtudeta kavandi põhjal kujunduselementide mastaabi, materjali, viimistluse, funktsiooni ja kunstilise eesmärgi, vajadusel kohandab jooniseid, lähtudes kujunduse vajadusest. Vajadusel teeb iseseisvalt tööjoonise lähtudes tellija kirjeldatud ülesandest.
- 3) Näeb ette võimalikke tekkivaid vigu, teeb ettepanekuid vigade vältimiseks ja parandamiseks ning kujunduselemendi täiustamiseks.
- 4) Valib sobivate omadustega materjali ja selle koguse vastavalt eelarvele, tööjoonisel kirjeldatud kujunduselemendi välimusele ja kujunduselemendi funktsioonile. Vajadusel koostab eelarve. Analüüsib tööprotsessi ja prognoosib

võimalikku materjali lisakulu, arvestab keeruliste lahenduste puhul katsetega. Kasutab materjali valimisel loovalt materjalide erisusi.

5) Planeerib tööde järjekorra nii, et saab valmistada mitut kujunduselementi samaaegselt, arvestades tööks kuluvat aega, elemendi kunstilist ja praktilist eemärki, materjalide omadusi (kuivamine, mürgisus jne), varub kaitse- ja töövahendid, valmistab ette tööpinna vastavalt materjalidele ja ohutusnõuetele, lähtudes tellimuse tähtajast ja eesmärgist.

Hindamismeetod(id):

Portfoolio ja intervjuu

B.2.5 Kujunduselemendi valmistamine ja viimistlemine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

1) Määrab tööjoonise ja/või kavandi põhjal kujunduselemendi mõõdud, vajadusel suurendab või vähendab erinevaid tehnikaid ja tehnoloogiaid kasutades j joonist ja/või selle osasid või maalingu kavandit ja/või selle osasid. Mõõdab materjali vastavalt joonisele ja koostatud tööplaanile, kannab vajalikud andmed materjalile. Saab hakkama ka joonisteta või ebatäpsete ja vastuoluliste jooniste tingimustes ja on võimeline teisi meistreid juhendama.

2) Kasutab erinevaid olemasolevaid tehnoloogiaid ja oskusi loovalt, loob uusi töövõtteid ja tehnilisi lahendusi, analüüsib tööprotsessi ja täiendab töövõtteid vajadusel töö käigus. Valib töö lõppeesmärgiks sobivad töövahendid. kasutab neid vastavalt ohutusnõuetele, vajalike töövõtete arsenal on väga mitmekesine, tööstiil on kiire ja produktiivne.

3) Kasutab, kohandab ja loob erinevaid uusi tehnikaid ja töövahendeid kujunduselemendi valmistamiseks. Analüüsib tööprotsessi ja täiendab vajadusel töövõtteid tööprotsessi käigus, töötab välja uusi ja innovatiivseid lahendusi. Imiteerib erinevaid materjale ja pinnatöötlust kasutades nii faktuuri kui maalingut arvestades elemendi kasutamist kujunduses. Vajadusel kujundab iseseisvalt vajaliku faktuuri või pinna arvestades tellija poolt püstitatud ülesandeid ja kujunduselemendi eesmärki nii üksiku elemendi kui selle kasutamisolukorraga seotud stiili- ja koloriidiküsimusi ning kujunduselemendi kasutust (distsants, vastupidavus, transport, valgustus jms). Jälgendab kavandil kujundatud motiive arvestades nii üksiku elemendi kui selle kasutamisolukorraga seotud stiili- ja koloriidiküsimusi ning kujunduselemendi kasutust (distsants, vastupidavus, transport, valgustus jms). Vajadusel kujundab ise eesmärgist lähtuvalt maalingu. Vajalike töövõtete arsenal on mitmekesine ja arenev. Analüüsib oma tööd ning tööprotsessi tervikuna, korrigeerib efektiivsuse huvides oma tegevusi arvestades (sh teiste töötajate ning teiste töötappide) kogu tööprotsessi kulgu.

Hindamismeetod(id):

Portfoolio ja intervjuu

B.2.6 Kujunduselemendi kohandamine ja täiustamine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

1) Kohandab ja parandab kujunduselementi vastavalt tellija poolt antud juhtnõoidele. Hindab iseseisvalt kujunduselemendi kasutuse ja eesmärkide põhjal vajadust kujunduselementi tehniliselt kohandada, täiustada või parandada; plaanib ning teostab vastavaid muudatusi. Rakendab erialaseid teadmisi ja kogemusi üldisemate täiustamisettepanekute tegemiseks (esteetika, transport, ladustamine jms).

2) Täiustab kujunduselementi vastavalt tellija poolt antud juhtnõoidele. Hindab iseseisvalt kujunduselemendi kasutuse ja eesmärkide põhjal vajadust kujunduselementi tehniliselt täiustada; plaanib ning teostab vastavaid muudatusi. Rakendab erialaseid teadmisi ja kogemusi üldisemate täiustamisettepanekute tegemiseks (esteetika, transport, ladustamine jms).

Hindamismeetod(id):

Portfoolio ja intervjuu

VALITAVAD KOMPETENTSID

Lisaks on võimalik tõendada ühte või mõlemat kompetentsi valitavate kompetentside (B.2.9 – B.2.10) hulgast.

B.2.7 Erilahendustega kujunduselementide valmistamine (eriefektid, tehnikat sisaldavad elemendid jms)

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

1) Loeb kavandilt, maketist või jooniselt (sh ilma mõõtudeta kavanditelt) kujunduselementide mastaabi, materjali, viimistluse, funktsiooni, erilahenduse tingimused ja kunstilise eesmärgi. Tuletab ilma mõõtudeta kavandi põhjal kujunduselementide mastaabi, materjali, viimistluse. Teeb vajadusel tellija kirjelduse järgi iseseisvalt kavandi.

Analüüsib elementi erilahenduse toimimise seisukohalt ja teeb ettepanekuid elemendi kohandamiseks. Kavandab erilahenduse toimimise põhiprintsiibi. 2) Valib sobivate omadustega materjali ja selle koguse vastavalt eelarvele, elemendi välimusele ja funktsioonile. Vajadusel koostab eelarve. Valib materjale loovalt arvestades elemendi lõplikku esteetilist ja praktilist funktsiooni. Analüüsib tööprotsessi ja prognoosib võimalikku materjali lisakulu. Arvestab materjali valikul erilahenduse tööohutust, kavandab materjalide valikut komplekselt arvestades nii elemendis kasutatavate materjalide kui selle toimimiskeskkonnaga. 3) Planeerib tööde järjekorra nii, et saab valmistada mitut kujunduselementi samaaegselt arvestades tööks kuluvat aega, erilahenduse väljatöötamiseks ja katsetamiseks kuluvat aega, elemendi kunstilist ja praktilist eemärki, materjalide omadusi (kuivamine, mürgisus jne), varub kaitse- ja töövahendid, valmistab ette tööpinna vastavalt materjalidele ja ohutusnõuetele, lähtudes tellimuse tähtajast ja eesmärgist. 4) Kasutab ja kohandab olemasolevaid tehnoloogiasid ja oskusi kujunduselemendi valmistamiseks tööjoonise ja/ või kavandi järgi. Osaleb erilahenduse väljatöötamises ning teeb vastavalt oma tööetapile ettepanekuid. Lisaks kujunduselemendile valmistab erilahenduse tehnilisi ja nõudlikke osi. Valib töö lõppeesmärgiks sobivad töövahendid ning kasutab neid vastavalt ohutusnõuetele. Demonstreerib erilahendusega elemendi toimimist ning juhendab selle kasutusele võtmist. 5) Kohandab ja parandab kujunduselementi vastavalt tellija poolt antud juhtnõuetele. 6) Hindab iseseisvalt kujunduselemendi kasutuse ja eesmärkide põhjal vajadust kujunduselementi tehniliselt kohandada või parandada; plaanib ning teostab vastavaid muudatusi arvestades väljanägemist, transporti, ladustamist jms. 7) Täiustab kujunduselementi vastavalt tellija poolt antud juhtnõuetele. Hindab iseseisvalt kujunduselemendi kasutuse ja eesmärkide põhjal vajadust kujunduselementi tehniliselt täiustada; plaanib ning teostab vastavaid muudatusi.	
Teadmised: 1) mehaanika põhimõtted; 2) konstruktsiooniõpetus.	
Hindamismeetod(id): Portfoolio ja intervjuu	
B.2.8 Töö erinevate programmeeritavate automaatsete või poolautomaatsete seadmetega (3D printer, vaakumpress vms)	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) Valib töö lõppeesmärgiks ja protsessi edukaks kulgemiseks sobiva tehnilise vahendi, materjalid ning tarkvara, seadistab ja programmeerib valitud seadme. Vajadusel valmistab töö teostamiseks sobiva tööjoonise. 2) Käivitab tööprotsessi ning jälgib seadme tööd vastavalt ettenähtud korrale ja kasutusjuhendile, kasutab seadet ja materjale vastavalt ohutusnõuetele. Protsessi lõppedes teostab vajalikud viimistlustööd ning viib seadme nõutud olekusse tagasi.	
Teadmised 1) seadmega töötamiseks vajalik arvutitarkvara; 2) vajalike materjalide iseärasused ning viimistlusvõtted; 3) seadme kasutamisel vajalikud ohutusnõuded. 4) kujundus- ja projekteerimisprogrammid.	
Hindamismeetod(id): Portfoolio ja intervjuu	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.9 Kunstnik-dekoraator, tase 7 kutset läbiv kompetents		EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) Kasutab töös riigikeelt tasemel B2 ning vähemalt ühte võõrkeelt tasemel B2 (vt. lisa 2). 2) Kasutab töös arvuti tasemel AO1-AO3, AO7 (vt. lisa 1). 3) Arendab tööalaseid teadmisi. Loeb süstemaatiliselt erialast kirjandust ja hoiab end kursis erialaste tehnoloogiate ja töövõtete arengusuundadega.		

- 4) Saab aru organisatsiooni ja selle erinevate üksuste funktsioonidest ning jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega.
- 5) Arendab tööalaseid teadmisi läbi professionaalse arengu, jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega. Kasutab ära tehnoloogia võimalusi tööeesmärkide saavutamiseks, on kursis erinevate meetodite ja tehnikatega.
- 6) Planeerib ette tegevusi ja projekte ning arvestab võimalike muutustega. Jälgib protsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist. Seab kõrged kvaliteedistandardid. Juhendab meeskonda ja/või teisi dekoraatoreid, vajadusel organiseerib ja/või viib läbi erialalisi koolitusi.
- 7) Läheneb olukordade ja probleemide lahendamisele innovaatsiliselt ja loovaalt. Mõtleb avatult ja strateegiliselt. Pakub välja hästi töötavaid uuendusi.
- 8) Loob head suhted klientide ja kolleegidega ning on koostöövalmis. Väljendab end arusaadavalt nii kõnes kui kirjas. Suhtub kriitikasse konstruktiivselt ja õpib sellest. Reageerib ja kohaneb hästi muutustega. Talub pinget ja tuleb hästi toime tagasilöökidega, kontrollib oma emotsioone keerulistes olukordades. Meeskonnajuhina on motiveeriv ja annab tehtud tööle õiglast tagasiside.
- 9) Järgib organisatsiooni sisekorraeeskirja, ametijuhendit. Järgib tuleohutuse eeskirja, ohutus- ja turvanõudeid. Järgib ametialast eetikat.
- 10) Kasutab töös vajalikke isikukaitsevahendeid ning hoiab korras töökoha.

Teadmised:

- 1) Lavakujunduse kavandite/tööjooniste lugemine
- 2) Ruumikujundus
- 3) Materjalid (liimid, kangad jne) ja nende omadused, erinevad kasutusviisid ning tehnoloogiad
- 4) Maalimine
- 5) Mehhaanika alused
- 6) Konstruktsiooniõpetus
- 7) Värvusõpetus
- 8) Vormiõpetus
- 9) Kunstiajalugu
- 10) Joonestamine
- 11) Tööohutusnõuded keemiliste vahenditega töötamisel.
- 12) Jäätmekäitlus
- 13) Kutse-eetika
- 14) Suhtlemise ja meeskonnatöö alused
- 15) Üldkultuurilised teadmised

Hindamismeetod(id):

Läbivat kompetentsi hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega integreeritult.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-29052013-3.2.2/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Sirli Bergström, Tallinna Linnateater Külliki Falkenberg, Eesti Draamateater Liina Laigu, Rahvusooper Estonia Jaan Mikkel, ekspert Rein Neimar, Tallinna Linnateater Kersti Rattus, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia Liina Unt, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia Evelin Vassar, Eesti Nuku- ja Noorsooteater Riina Viiding, Eesti Teatriliit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	15
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	29.05.2013

6. Kutsestandard kehtib kuni	24.04.2018
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3432 Sisekujundajad ja dekoraatorid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	7
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Senior scenic artist, level 7
Vene keeles	декоратор
C.3 Lisad	
Lisa 1 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	